

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני זי"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון
פרשת קרח תש"פ | גיליון מס' 247

מרגליות שמשון

חז"ל קובעים שמותר לומר לשון הרע על בעלי מחלוקת. כך מובא בתלמוד הירושלמי במסכת פאה. נשאלת השאלה: הרי איסור לשון הרע הוא איסור חמור ביותר, והוא חמור יותר משלושת העבירות החמורות, עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים. כיצד ייתכן שאיסור חמור שכזה יהיה מותר כשמדובר בבעל מחלוקת, והרי גם אותו אדם חוטא זה לא מצדיק לכאורה להתיר איסורים חמורים בשל כך.

רבינו הזרע שמשון בפרשת השבוע עוסק בשאלה זו, ומתחילה הוא אומר שמהיות וחז"ל אומרים שהמספר לשון הרע מסלק השכינה למעלה, ומהיות ומי שהוא בעל מחלוקת הרי שהשכינה כבר לא מצויה עמו, הרי לשכן מותר לומר לשון הרע עליו, שהרי אם השכינה כבר הסתלקה ממנו, שוב הלשון הרע לא יביא סילוק שכינה, שהרי היא כבר מסולקת ממנו.

אולם רבינו ממשיך ואומר שלמעשה הקושיה לא מתורצת:

גם אם מעל אותו בעל מחלוקת כבר הסתלקה השכינה אבל מעל המספר עדיין השכינה מצויה, וכיצד הותר לספר לשון הרע, והרי המספר גורם נזק ופגם לעצמו.

מסביר רבינו: עלינו להבין מה הסיבה שאסור לדבר לשון הרע ומתוך כך נבין מדוע אצל בעל מחלוקת אכן מותר לדבר לשון הרע: האיסור של לשון הרע הוא כי מספר לשון הרע מטיל שנאה ומחלוקת בין האנשים. אם כך, מי שהוא כבר בעל מחלוקת והוא שונא שלום, הרי שאדרבה ראוי לו שגם הוא יהיה במחלוקת, שיעשו לו במידה כנגד מידה, ולכן ראוי לדבר עליו לשון הרע כדי שאנשים אכן ישנאו אותו, וכשם שהוא גרם למחלוקת אצל אנשים אחרים כך גם אנשים יתקוטטו איתו, וכמו שנאמר (ישעיה מ"ח, כב): אִין שְׁלוֹם אָמַר ה' לְרָשָׁעִים.

(פרשת קרח מאמר ט)

לעיר אשר בה התגוררו רבים ממכרו ואנשי שלומו כשבכוונתו הייתה לגייס במקום כסף לצדקה עבור מטרה חשובה שניצבה בפניו. הוא בחר בשני אברכים זרזים מחסידיו והטיל עליהם את המשימה לעבור מבית לבית ולהתרים בשמו למען המטרה החשובה. באותה העיר התגורר עשיר מופלג אשר נוהג היה תמיד להיענות למגביותיו של רבי זושא בעין יפה וביד רחבה. העריכו אפוא שני האברכים בינם לבין עצמם כי אותו עשיר לא יפחות גם הפעם מנתינה של עשרים רובלים. הואיל וכך, החליטו האברכים, להשאיר את הביקור אצל עשיר זה לסוף המגבית ולפנות תחילה בעודם נמרצים ורעננים אל בעלי בתים אחרים הזקוקים לדברי זירו ודרבון בטרם יפתחו את לבם ואת ידם, שהרי העשיר יתן את נתינתו היפה גם אם נגיע אליו עייפים וסחוטים, ואילו אצל האחרים תלוי הדבר בכוח השכנוע שנפעיל עליהם. ואכן ההתלהבות הרבה שפיעמה בקרבם הוכיחה את עצמה והדברים הנלהבים שיצאו מלבם בלהט ובעוז נכנסו באוזני השומעים אשר הגדילו את נתינותיהם כהנה וכהנה. כך עברו האברכים במסירות רבה על פני מרבית בתי הנושבים ולקראת ערב, משהיו כבר יגיעים ותשושים עד אפיסת הכוחות מנו את הסכום שנאסף בידיהם והופתעו לגלות כי הוא מתקרב לחמישים רובלים. אמרו האברכים: קעת יתווספו גם עשרים הרובלים של העשיר ונוכל להביא אל הרבי סכום נכבד של כשבעים רובלים, ברוך ה' הצלחה יוצאת מגדר הרגיל. בעיפיות רבה טיפסו האברכים על המדרגות העולות למעונו של העשיר, וקישו על הדלת בלב מתרונן וציפו למצוא את העשיר בסבר פניו היפות והמאירות כאשר רגיל היה תמיד לקבל את פני המתרימים למגביותיו של רבי זושא. ואולם למרבה ההפתעה היה העשיר הפעם סר וזעף, פניו היו חמורות סבר ורוחו קצרה. הוא האזין למבוקשם על רגל אחת. מיהר לשלוף כמה מטבעות וזוטרות מכיס אפודתו נתן להם ונעל את הדלת. מאוכזבים התחילו האברכים ללכת אל ביתו של רבי זושא, כשבדרכם הם חוזרים וסופרים את הסכומים שהצליחו לאסוף והנה הם רואים כי הכמה פרוטות של העשיר הספיקו להשלים את הסכום לחמישים רובלים בדיוק.

רבי זושא קיבל את האברכים בתשואות חן, לקח מידם את הכסף שבביעות רצון גלויה והודה להם מקרב לב תוך כדי שהוא מברך אותם בכרכות רבות.

סיפור נפלא להמחשת דברי הזרע שמשון
הרבי הקדוש רבי זושא מאגיפולי הגיע פעם אחת

תורתו של רבינו הזרע שמשון, בו קרא על הישועות הנפלאות שזוכים לראות בחוש, אלו העוסקים בהפצת תורתו של רבינו. בראותו כי כן, החל הרב מ.ג. למסור שייעור שבועי בזרע שמשון, בפני חבר תלמידי חכמים והישועה הנפלאה, מיהרה לבוא. תוך פחות משנה, מאז החל למסור את השייעור בזרע שמשון, התמלא ביתו אורה, בכך זכר.

לומדים יקרים, בטח גם אתם חויתם או תחוו בקרוב אי"ה סיפור ישועה, נא שתפו אותנו לתועלת הציבור, ככתוב 'ודו וגו' ונפלאותיו לבני אדם'.

ראו האברכים כי כעת זו שעת רצון אצל הרבי וסיפורו לו מה היה אצל העשיר. הם לא התכוונו לקנטר אלא לשאול: מדוע נחלו דווקא הפעם אכזבה כה גדולה אצל פלוני העשיר אשר מאז ומתמיד היה נותן סכומי כסף יפים לצדקה ואילו הפעם הוא פטר אותם בכמה פרוטות עלובות בלבד. הם גם סיפרו לרבי על כל השתלשלות העניינים שהם החליטו לעלות אליו רק בסוף המגבית, ואת האכזבה הגדולה שהייתה מנת חלקם.

ענה להם רבי זושא: אין לכם מה לכעוס עליו.

לשון חכמים

לפי שהאדם הוא טבע נוטה לקל ולקבד, נוטה לקבד מפני שהוא נולד מן האדמה שהיא יסוד העפר שהוא פבד, ויש בו הרוח שהוא נוטה לקל כמו האש והרוח. והרצון הוא דבר התלוי במה שבה ובמה אשר פועל שם בהזק הרוח אשר בקרבנו. וכשהוא עושה דבר הפך רצונו יתנועעו איבריו לעשות הדבר ההוא בטבע פבד, וען הם מבלי רוח דהינו מבלי רצון. ולכן יתנועעו לאט לאט ובנחת. אמנם כאשר יסכים הרצון בדבר ההוא לעשותו, אז הרוח אשר בקרבנו דהינו הרצון יתנועע במקוצה בטבע קל ומהיר.

(פרשת קרח מאמר י')

דעו לכם כי על כל עני או גבאי צדקה היוצאים לאסוף מומן לצדקה מכריזים מן השמים את סכום הכסף שהוא יצליח לאסוף בכל עיר ועיר, ומי שזוכה אף שומע את ההכרזה הזו מיד כשהוא יוצא לדרך. וגם אני, כאשר נכנסתי בשערי העיר שמעתי כי הכריזו עלי לקבץ כאן חמישים רובלים. וכך בדיוק אכן הבאתם לי, מבלי להחסיר אפילו מטבע אחת. העצה שלכם להשאיר את העשיר לסוף המגבית היתה מיותרת וללא שום תועלת, ולא עוד אלא שבכך גרמתם לו להפסיד את חלקו הגדול במצווה כפי הרגלו הטוב שכן הסכום הקצוב כבר הושלם בטרם הגעתם אל מעונו ומן השמים לא נתנו לו להוסיף ולתת מעבר לכך."

סיפור נפלא זה המובא בספר צנתרות הזהב מוביל אותנו אל רעיון נפלא אותו אומר רבינו הזרע שמשון בפרשת השבוע, פרשת קורח, בבואו להסביר את האיסור הגדול שיש להחזיק במחלוקת ומריבה, והוא מסביר: כשאדם כועס על חבריו אין זה אלא מפני שהוא לא מאמין כראוי שהכל נגזר משמים עד לפרטי פרטים, אין אדם נוקף אצבעו למטה אלא אם כן נגזר עליו מלמעלה. כשאדם יודע שיש דין ויש דיין והכל נגזר משמים באופן מדויק, אין לו כל סיבה להתקוטט ולהחזיק במחלוקת, שהרי הוא יודע שכל מה שקורה לו זה בהשגחה עליונה.

(פרשת קרח מאמר ח')

בהן את עצמך

באלו דברים שמשון היה דומה לאהרן?

- א. שתיהם נקראו קדוש ה'.
- ב. שתיהם יראו ופחדו משם השם.
- ג. שתיהם הגנו על ישראל, ומעלת שמשון על שאר השופטים, שהגן על ישראל בזכויותיו לבד ללא זכויותיהם של ישראל.
- ד. שתיהם היו מביאים שלום.
- ה. שתיהם הוצרכו שיתפלל עליהם צדיק אחר.
- ו. כל התשובות נכונות

(זרע שמשון פרשת קרח מאמר יא, מובא בס"ד בגליון

'המפואר')

התלמוד אבות ט"ז, תלמוד ב.

הלכתא כנהמתו

סיפורי ישועה בחסדי ה' בזכותו של איש האלקים החכם הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל זי"ע

סיפר הרב מ.ג.ו. אשר עברו כמה שנים מנישואיו ועדיין, לא נפקד בזרע של קיימא. בצר לו, ניסה כל מיני סגולות מסגולות שונות, אך הישועה בוששה מלבוא.

עד שביום מן הימים, הגיע לידי עולון, עם דברי

ט"ז תמוז

להארות משוב וכן לקבלת העלון במייל lk0772027554@gmail.com